

STRATEGIENOTA

DE VLAAMSE HANDELS- EN INVESTERINGS- STRATEGIE

Vlaanderen
verbeelding werkt

**Vlaamse
Regering**

inhoud

DE VLAAMSE HANDELS- EN INVESTERINGSSTRATEGIE	3
1. Belangen	5
1.1. Offensieve belangen	5
1.1.1. Landbouwgoederen	5
1.1.2. Industriële goederen	5
1.1.3. Diensten	5
1.1.4. Overheidsopdrachten	6
1.1.5. Milieugoederen en –diensten	6
1.1.6. Investerings	6
1.1.7. Gegevensstromen	6
1.2. Defensieve belangen	7
1.2.1. Gevoelige diensten en sectoren	7
1.2.2. Culturele en audiovisuele diensten	7
1.2.3. Onderwijs	7
2. Doelstellingen	9
3. Beleidsinstrumenten	11
3.1. De Werkgroep EU-handelsbeleid (WEUH)	11
3.2. De Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering binnen de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie	12
3.3. Het Meldpunt handelsbelemmeringen	13
4. Beslissing	15

DE VLAAMSE HANDELS- EN INVESTERINGSSTRATEGIE

De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering. In dit licht gaf de Minister-president het Departement Buitenlandse Zaken (voormalig Departement internationaal Vlaanderen) de opdracht om de Vlaamse handelsstrategie, die dateert van 2007, te evalueren en op bepaalde punten bij te schaven.

Het Vlaams Departement Buitenlandse Zaken heeft daarop het maatschappelijk middenveld bevraagd over het Gemeenschappelijk handels- en investeringsbeleid. De resultaten werden besproken en verwerkt in de nota aan de Vlaamse Regering over het Gemeenschappelijk Handels- en investeringsbeleid die de Vlaamse belangen, beleidsdoelstellingen en beleidsinstrumenten identificeert. Zij wil dienen als een referentiedocument voor de hele Vlaamse overheid. Deze Vlaamse belangen omvatten ook het streven naar beleidscoherentie en sluiten nauw aan bij lopende initiatieven.

Er is veel veranderd in de afgelopen negen jaar. De wereldeconomie, en dus ook Vlaanderen, werd geconfronteerd met een bankencrisis, een begrotingscrisis in verschillende Europese lidstaten, een traag economisch herstel, een Brits referendum over het verlaten van de Europese Unie en een vertraging van de wereldgroei. Los van deze negatieve elementen, werden ook belangrijke inter-nationale akkoorden gesloten in VN-verband zoals de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen en een klimaatakkoord. Bovenvermelde beslissingen nopen tot een aangepast beleid en hebben dus ook in de toekomst hun effecten, ook wat handel en investeringen betreft.

Deze nota over het Gemeenschappelijk Handels- en investeringsbeleid identificeert de Vlaamse belangen, beleidsdoelstellingen en beleidsinstrumenten. Zij wil dienen als een referentiedocument dat de Vlaamse krijtlijnen, accenten en prioriteiten vastlegt wanneer de Europese Commissie voor de (voorlopig) 28 Europese lidstaten handels- en investeringsverdragen onderhandelt. De nota geeft ook de Vlaamse visie weer op de toekomst van de investeringsakkoorden waarover de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie onderhandelt.

Via zijn beleidsinstrumenten slaagt Vlaanderen erin zijn stempel te drukken op onderhandelingen. Vlaanderen werkt proactief en strategisch. Handel leidt immers tot wederzijdse integratie en tot mondiale stabiliteit.

Handel moet ook fair gebeuren. Daarom moeten ook de handelsverdedigingsinstrumenten gemoderniseerd worden om in concrete gevallen de eigen economie te beschermen tegen oneerlijke praktijken.

Het Vlaams beleid ondersteunt een open en inclusieve economie en we kunnen andere landen overtuigen dezelfde weg te bewandelen. Daarom moet Europa met partners, zoals bijvoorbeeld Canada, ambitieuze doelen nastreven en tonen dat iedereen kan winnen bij degelijk onderhandelde akkoorden.

Met deze handelsstrategie bevestigt Vlaanderen dat het met vertrouwen onderhandelt. Vlaanderen kent zijn belangen en deelt zijn doelstellingen in volle transparantie. Elke onderhandeling is verschillend, maar het wordt met deze nota duidelijk dat Vlaanderen geen muren wil optrekken, zijn open economie ondersteunt en diens integratie in de mondiale waardenketens zorgvuldig en met een positieve toekomstvisie mee wil helpen verzekeren.

BELANGEN

1 BELANGEN

1.1 OFFENSIEVE BELANGEN

1.1.1 LANDBOUWGOEDEREN

De Vlaamse landbouw heeft nood aan nieuwe markten en concurrentie die dezelfde standaarden volgt. Wegens het Russisch embargo werd het belang van toegang tot internationale exportmarkten duidelijk. Onder meer daarom is het aanboren van nieuwe markten en het beperken van (fyto)sanitaire en niet-tarifaire belemmeringen tot een minimum voor Vlaanderen belangrijk. Tegelijk hecht Vlaanderen sterk aan hoge standaarden betreffende voedselveiligheid, milieubescherming, consumentenbescherming en dierenwelzijn in de landbouwsector.

Internationale afspraken over exportconcurrentie moeten uitgevoerd worden. Afspraken, gemaakt tijdens de Tiende Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie met betrekking tot exportconcurrentie van handel in landbouwgoederen, moeten worden uitgevoerd. Eerlijke en wederkerige handel in landbouwgoederen is essentieel.

De Doha Ontwikkelingsagenda blijft de beste plaats om handel in landbouwgoederen te regelen. Vlaanderen blijft een voorstander van het multilateraal handelssysteem. De multilaterale handelsonderhandelingen moeten worden verdergezet waarbij, naast de thema's die reeds in de Doha Ontwikkelingsagenda waren opgenomen, de mogelijkheid moet bestaan om ook nieuwe thema's op de agenda te zetten.

1.1.2 INDUSTRIËLE GOEDEREN

Omdat de Doha Ontwikkelingsagenda moeilijk loopt, moet toegang voor industriële goederen via andere kanalen geregeld worden. Het industriële export-profiel van Vlaanderen krijgt gestalte door de chemische industrie, de machinebouw, transportassemblage en de farmaceutische sector. Markttoegang van deze goederen wordt bereikt door tariefverlagingen en het wegwerken van niet-tarifaire handelsbelemmeringen. De NAMA (Non-Agricultural Market Access) onderhandelingen in de Wereldhandelsorganisatie verlopen moeilijk omwille van een gebrek aan consensus in de onderhandelingen voor markttoegang voor landbouwgoederen. De ontwikkelings- en de minst-ontwikkelde landen krijgen een speciale en gedifferentieerde behandeling door niet noodzakelijkerwijs te hoeven voldoen aan de wederkerige verplichting van verbintenissen.

1.1.3 DIENSTEN

Diensten groeien aan belang en daarom moeten de regels over handel in diensten versterkt worden. Vlaanderen heeft, als kleine en open economie, veel meer dan grote landen, een groot belang bij de verhandelbaarheid van diensten. Het aandeel van de dienstensector in Vlaanderen (en in de wereldeconomie) stijgt. Tegelijk speelt de internationale dienstenhandel ook een belangrijke rol in de input van geëxporteerde goederen. Een betere toegang tot diensten en een ruimer aanbod van diensten draagt bij tot de productiviteit van industriële activiteiten en de goederenexport. De financiële diensten, bouw- en baggerdiensten, maritieme diensten, professionele diensten, ingenieursdiensten, distributie, transport en logistieke diensten, milieudiensten zoals afvalbeheer, klimaatmitigatie en/of -adaptatie en bodemonderzoek en -sanering alsook te-lecomdiensten zijn voor Vlaanderen een offensief belang in de bilaterale, plurilaterale en multilaterale vrijhandelsonderhandelingen. Ook het digitale aspect is hierbij van belang. De digitale handel vormt een van de steunpijlers waarop de Vlaamse economie zich in de volgende decennia verder zal op ontwikkelen. In de handel in diensten is Vlaanderen en Europa vaak ook heel open. Hier zal Vlaanderen vragen naar meer wederkerigheid.

1.1.4 OVERHEIDSOPDRACHTEN

Liberalisering van overheidsopdrachten is een kwestie van reciprociteit. Om het concurrentievermogen aan te wakkeren, ondersteunt Vlaanderen de opening van de internationale markt van overheidsopdrachten. De Europese markt van overheidsopdrachten is een van de meest toegankelijke voor internationale bidders. Europese bedrijven die hun producten en diensten wensen aan te bieden in derde landen botsen op protectionistische maatregelen omdat de opening van overheidsopdrachten niet altijd wederkerig is. Het plurilaterale Government Procurement Agreement (afgekort GPA) is in werking en de EU onderhandelt ook voor hoofdstukken over overheidsopdrachten in bilaterale vrij-handelsakkoorden. Uitbreiding van het lidmaatschap tot de GPA wordt aangemoedigd, maar daarna dient ook ambitieuzer geliberaliseerd te worden via bilaterale handelsakkoorden.

1.1.5 MILIEUGOEDEREN EN -DIENSTEN

Duurzame handel gaat ook over handel in milieu(vriendelijke) goederen. Tarifaire en niet-tarifaire belemmeringen inzake de handel in milieugoederen en -diensten zijn eveneens Vlaamse aandachtspunten. In de onderhandelingen over het Akkoord betreffende de handel in Groene Goederen (EGA) is Vlaanderen ambitieus en wordt een opname van groene diensten onderschreven. Zoals vermeld, zorgt een betere toegang van diensten voor een positief effect op de goederenexport. Hierbij dient wel gewaakt te worden over de effectieve milieuvriendelijkheid, zowel in uitwerking als productieproces. Daarnaast moet gekeken worden naar handel van grondstoffen en (afval)goederen in functie van de circulaire economie, die kan bijdragen tot een duurzamere wereldeconomie.

1.1.6 INVESTERINGEN

Vlaamse bedrijven hebben nood aan veilig investeringsklimaat. Vlaamse bedrijven exporteren niet alleen goederen, ze investeren ook in derde landen. Om in het buitenland Vlaamse bedrijven een voorspelbaar en efficiënt investeringsklimaat te bieden, is een helder juridisch kader noodzakelijk. Met investeringsakkoorden kunnen investeringen bevorderd worden, onder meer door nauwere samenwerking tussen partijen. Er worden echter ook meer investeringskansen gecreëerd dankzij betere investeringsbescherming doordat Vlaamse investeringen eerlijker en billijker behandeld worden. De rol van de BLEU-BIT's mag in deze zin niet verwaarloosd worden. Zij vormen immers een logische aanvulling op het Gemeenschappelijk Handels- en investeringsbeleid van de EU. De oprichting van een Internationaal Investeringshof (Investment Court System), zoals de Europese Unie heeft voorgesteld in het akkoord met Canada en TTIP, geniet de voorkeur als systeem om, op termijn, alle investeringsgeschillen tussen investeerders en staten te beslechten. Vlaanderen geeft er eveneens de voorkeur aan om, zoals met China, investeringsakkoorden te overwegen los van de vrijhandelsakkoorden. De laatste kunnen dan via de gewone wetgevingsprocedure worden aangenomen waarbij de investeringsakkoorden, die een gemengd karakter hebben, apart dienen aangenomen te worden door alle lidstaten van de EU, het Europees Parlement en de Raad van Ministers.

1.1.7 GEGEVENSSTROMEN

De Vlaamse economische omwenteling noopt tot goed geregelde gegevensstromen. Grensoverschrijdende niet-persoonlijke gegevensstromen maken intrinsiek deel uit van de dagelijkse handelingen van bedrijven. Het is daarom belangrijk dat deze gegevensstroom zo vlot mogelijk verloopt, niet het minst voor economische activiteiten in sectoren zoals de bio- en nanotechnologie en voor initiatieven zoals het internet der dingen, slimme steden en voor de reconversie in het licht van de vierde industriële revolutie. Ook inzake elektronische handel zijn gegevensstromen belangrijk voor sectoren waar Vlaanderen in uitblinkt. Dit offensieve belang staat de bescherming en de vertrouwelijke behandeling van de persoonlijke gegevens niet in de weg.

1.2 DEFENSIEVE BELANGEN

1.2.1 GEVOELIGE DIENSTEN EN SECTOREN

Vlaanderen waakt over de gevoelige dienstensectoren. In de gevoelige dienstensectoren zal Vlaanderen geen bijkomende verbintenissen aangaan dan deze waarmee tijdens de Uruguayronde van de WTO werd ingestemd (1994). De gevoelige dienstensectoren voor Vlaanderen zijn de (openbare) audiovisuele, culturele, onderwijs-, gezondheids- en welzijnsdiensten. Daarnaast is Vlaanderen ook voorzichtig inzake toekomstige diensten omdat we nog niet weten welke regelgeving deze diensten zullen nodig hebben om volledig tot ontwikkeling te komen. Afhankelijk van de onderhandelingspartner(s) vraagt Vlaanderen ook specifieke aandacht voor gevoelige landbouwproducten mede omwille van de crisissituaties waarmee verschillende sub-sectoren geconfronteerd worden. De juiste matigende, af- of uitvlakkende maatregelen, alsook de bescherming van geografische aanduidingen mogen daarbij niet uit het oog verloren worden.

1.2.2 CULTURELE EN AUDIOVISUELE DIENSTEN

De dubbele natuur van cultuurobjecten en -diensten moet beschermd worden. Vlaanderen vertrekt vanuit het standpunt dat culturele en audiovisuele diensten een dubbele natuur hebben: enerzijds cultureel, waarbij ze de culturele verscheidenheid weerspiegelen van landen en regio's, en anderzijds economisch, waarbij ze welvaart en werkgelegenheid creëren. Over de culturele en audiovisuele diensten dient niet onderhandeld te worden in een vrij-handelsakkoord. Om te vermijden dat het uitsluiten van culturele en audiovisuele diensten uit het onderhandelings-mandaat als pasmunt wordt gebruikt tijdens de onderhandelingen, zullen deze diensten op gepaste wijze worden beschermd door bijvoorbeeld gebruik te maken van negatieve lijsten waarbij de sector naar een annex II geplaatst wordt of via een andere keuze of methode.

De culturele uitzondering is een Europese verplichting. Zoals hierboven wordt aangegeven, beschouwt Vlaanderen cultuur niet als louter commerciële goederen en diensten. Cultuur weerspiegelt ook het unieke karakter van een land en een regio. Vlaanderen onderschrijft het concept culturele uitzondering zodat regionale, nationale of Europese cultuuruitingen kunnen worden beschermd, maar ook gepromoot kunnen worden. Het is overigens een Europese verplichting om dit te doen¹.

1.2.3 ONDERWIJS

Onderwijsdiensten leveren houdt ook het vervullen van een openbare verantwoordelijkheid in. Onderwijs is opgenomen bij de lijst van diensten waarvoor geen bijkomende verbintenissen mogen genomen worden in het kader van een handelsakkoord. De uitsluiting is nodig omdat zowel publieke als private onderwijsverstrekkers een "public responsibility" vervullen en dus een dienst leveren aan de gemeenschap als geheel. Dergelijke missie kan niet geregeld worden in een handelsakkoord. Er zijn immers meer geëigende internationale instrumenten (bv. erkenningsconventies) om internationale onderwijsuitwisseling te regelen.

¹ ART 167 VWEU: beschermen en promoten van culturele diversiteit; ART 207 4.a) VWEU: EU lidstaten bezitten een veto wanneer vrijhandelsakkoorden afbreuk dreigen te doen aan de verscheidenheid aan cultuur en taal in de Unie; UNESCO 2005 Conventie voor de bescherming en de promotie van de diversiteit van cultuuruitingen. Deze Conventie laat landen toe en zet landen ertoe aan om een beleid te voeren dat culturele goederen en diensten beschermt en promoot.

DOELSTELLINGEN

2 DOELSTELLINGEN

Op basis van het voorgaande kunnen de Vlaamse beleidsdoelstellingen voor het Europese Handelsbeleid als volgt worden samengevat:

- 1/ het **verbeteren van de markttoegang**, via de verlaging en verwijdering van tarieven, is een horizontaal belang en dit zowel voor landbouw- als voor niet-landbouwgoederen, waarbij geen afbreuk mag worden gedaan aan de defensieve landbouwbelangen voor wat betreft gevoelige landbouwproducten;
- 2/ het **verwijderen van handelsbarrières** achter de grenzen (i.e. de NTB's, TBT's, SPS, ...) met het doel de handel te vergemakkelijken en te vereenvoudigen in het algemeen, maar met een specifieke aandacht voor de KMO's;
- 3/ de verdere **liberalisering van de handel in diensten** is een offensief belang voor de Vlaamse economie, in het bijzonder voor wat de handel betreft in financiële diensten, bouw- en baggerdiensten, maritieme diensten, professionele diensten, ingenieursdiensten, distributie, transport en logistieke diensten, milieudiensten zoals afvalbeheer, klimaatmitigatie en/of -adaptatie en bodemonderzoek en -sanering alsook telecomdiensten;
- 4/ het verwijderen van handelsbarrières die Vlaamse **investeringsbeschermingsprocedures** van de nieuwe generatie moeten worden overeengekomen die maximaal KMO-vriendelijk zijn;
- 5/ de erkenning van het belang van **flexibele arbeidsmobiliteit** voor gekwalificeerd personeel alsook de bijhorende invulling van het Vlaamse belang bij het bepalen van de modaliteiten waaronder aan hoog gekwalificeerde, natuurlijke personen uit derde landen tijdelijk toegang wordt verleend tot de Europese interne markt, voor het verlenen van diensten (modus 4) zodat de opvolging van de Vlaamse arbeidsmarkt gegarandeerd blijft;
- 6/ het voorzien van de gepaste **bescherming van de zogenoemde gevoelige sectoren**, zoals de audiovisuele diensten, de culturele diensten, de onderwijsdiensten en de gezondheids- en welzijnsdiensten, alsook toekomstige diensten;
- 7/ de verankering van de Conventie over **de bescherming en bevordering van de diversiteit** van cultuurofferingen (UNESCO) in het internationale handelsrecht;
- 8/ de mogelijkheid om handel te gebruiken als een instrument ten dienste van mens, milieu en van **duurzame ontwikkeling** in het algemeen en voor ontwikkelingslanden in het bijzonder;
- 9/ het vergroten van de zichtbaarheid en het erkennen van **het geostrategische belang** van vrijhandels- en investeringsakkoorden waarover de EU onderhandelt;
- 10/ de **verbetering van de transparantie** door een actief belanghebbendenmanagement in de voorbereiding en tijdens de onderhandelingen van vrijhandels- en investeringsakkoorden alsook nadien in de terugkoppeling van de resultaten van dergelijke onderhandelingen.

BELEIDSINSTRUMENTEN

3 BELEIDSINSTRUMENTEN

Vlaanderen speelt op proactieve wijze haar rol in het tot stand brengen van het Europees handelsbeleid. Daarvoor heeft de Vlaamse overheid instrumenten gecreëerd die toelaten op een snelle en eenvoudige wijze standpunten te bepalen die politiek gedragen worden en waardoor de Vlaamse overheid meer slagkracht krijgt.

3.1 DE WERKGROEP EU-HANDELSBELEID (WEUH)

Opvolging van het Gemeenschappelijk Handels- en investeringsbeleid noopt tot snelle toetsing aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen. De opvolging van het Gemeenschappelijk Handels- en investeringsbeleid op multilateraal, plurilateraal, bilateraal en regionaal niveau is dynamisch, evolueert snel en heeft een rechtstreekse impact op zo goed als alle Vlaamse belangen en bevoegdheden. Daarom is een nauwgezette opvolging essentieel. Enkel op deze wijze kunnen voorstellen van de Europese Commissie grondig getoetst worden aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen en kan er ingegrepen worden waar dat nodig is.

Opvolging via speciale intra-Vlaamse werkgroep. De werkgroep EU-Handel staat in voor de permanente opvolging van het Gemeenschappelijk Handels- en Investeringsbeleid van de Europese Unie. De werkgroep werd in 2007 opgericht met als opdracht:

- het overleg binnen de Vlaamse overheid te structureren;
- aan de besluitvorming van de Belgische federatie deel te nemen;
- namens de Vlaamse overheid standpunten in te nemen;
- de ontwikkelingen in de onderhandelingen nauwgezet op te volgen en hierover te rapporteren aan de Vlaamse Regering².

WEUH brengt administratie en politiek samen. De werkgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle leden van de Vlaamse Regering en hun overheidsdiensten en wordt voorgezeten door het kabinet van de minister bevoegd voor het buitenlands beleid en door het Departement internationaal Vlaanderen dat, in die hoedanigheid, het Secretariaat van de werkgroep verzorgt en is belast met:

- de dagelijkse werking van de werkgroep;
- de dagelijkse opvolging van de ontwikkelingen in de onderhandelingen en de rapportage hierover aan de Vlaamse Regering via het bevoegde kabinet;
- het analyseren van de voorstellen van de Europese Commissie;
- het structureren van de communicatie over het Gemeenschappelijk Handels- en investeringsbeleid binnen de Vlaamse overheid;
- de voorbereiding van de Vlaamse standpuntbepaling;
- de deelname namens de Vlaamse overheid aan de coördinaties van de Belgische federatie³.

2 Ten gevolge de nota aan de Vlaamse Regering van 3 december 2004, betreffende: "De Wereldhandelsorganisatie, verslag over het Genève-akkoord van 31 juli 2004, en oprichting van een WTO-werkgroep binnen de Vlaamse overheid" alsook in navolging van de nota VR/2007/2007/DOC.0783 werd beslist dat een Vlaamse WTO-werkgroep diende opgericht te worden voor de permanente opvolging van het Europees Gemeenschappelijk Handelsbeleid. Ondertussen heeft de Europese Unie nog meer bevoegdheid gekregen via het Verdrag van Lissabon en zijn de werkzaamheden van de (on-dertussen genoemde) Werkgroep EU Handel verder geïntensiveerd.

3 Ook in het licht van het regeerakkoord klopt deze taakverdeling aangezien het regeerakkoord het Departement internationaal Vlaanderen de status toekent van volwaardig ministerie van buitenlandse zaken. Met betrekking tot de EU gelast het regeerakkoord het Departement internationaal Vlaanderen de coördinatie en coherentie te bewaken van de Vlaamse standpuntbepaling in de EU.

Werking gebeurt schriftelijk en door regelmatige bijeenkomsten. De werkgroep werkt in eerste instantie schriftelijk, maar komt regelmatig samen om specifieke agendapunten te behandelen. De kalender voor de vergaderingen van de werkgroep en de rapportering aan de Vlaamse Regering worden bepaald door de werkprogramma's van de Raad van de EU. Voor adviesverlening werkt het Departement internationaal Vlaanderen een actiever belanghebbendenmanagement uit.

WEUH volgt het gemeenschappelijke handels- en investeringsbeleid op. Gezien de recente ontwikkelingen in het Europees Handelsbeleid en het feit dat de Werkgroep EU-Handel de facto is afgestemd op de besprekingen binnen Euro-pese overlegfora, zoals het handelsbeleidscomité van de Raad (cf. Art. 207 VWEU), lijkt het opportuun de benaming in overeenstemming te brengen met de veel ruimere agenda van het Gemeenschappelijk Handels- en Investerings-beleid en deze werkgroep daarom te dopen tot de "Werkgroep Europees Handels- en Investeringsbeleid", afgekort WEHIB.

3.2 DE ALGEMENE AFVAARDIGING VAN DE VLAAMSE REGERING BINNEN DE PERMANENTE VERTEGENWOORDIGING VAN BELGIË BIJ DE EUROPESE UNIE

De Algemene Afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie helpt mee Vlaamse (handels)belangen aan te kaarten bij de Europese instellingen en draagt bij tot de vlotte doorstroming van informatie. Het Departement internationaal Vlaanderen levert de Algemene Afgevaardigde van de Vlaamse Regering (AAVR) bij de Europese Unie, die geaccrediteerd is bij de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie. Via de contacten van de AAVR kunnen specifieke Vlaamse handelsbelangen worden aangekaart bij de Europese Unie en worden de voorstellen van de Europese Commissie ontvangen. Daarnaast waakt de AAVR over de goede coördinatie, communicatie en doorstroming van informatie tussen Vlaanderen binnen de Belgische federatie.

3.3 HET MELDPUNT HANDELSBELEMMERINGEN

Het Meldpunt Handelsbelemmeringen laat bedrijven toe concrete handelsproblemen aan te kaarten op buitenlandse markten. In 2006 werd het Meldpunt Handelsbelemmeringen opgericht in de schoot van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, Flanders Investment & Trade (FIT). Dit was het startpunt voor stroomlijning en structurering van het wegwerken van handelsbelemmeringen die Vlaamse ondernemingen op extracommunautaire markten ondervinden. Wanneer er geen vrijhandelsonderhandelingen lopen, worden klachten individueel behandeld en neemt, na verwerking bij FIT, het Departement internationaal Vlaanderen de taak op zich om via zijn kanalen een politieke oplossing te vinden. Wanneer echter vrijhandelsonderhandelingen lopen, laat het Meldpunt toe een goed zicht te hebben op de markttoegangsproblemen van Vlaamse bedrijven. Het Departement gebruikt die onderhandelingen als instrument om een oplossing te zoeken voor specifieke handelsbelemmeringen.

Het Meldpunt helpt handelsbelemmeringen aan te kaarten en de opvolging ervan te vergemakkelijken. Het doel van de oprichting van een dergelijk Meldpunt Handelsbelemmeringen was meervoudig. De belangrijkste doelen van het Meldpunt zijn informatie te verzamelen en:

- hierover te rapporteren via de Werkgroep EU-Handel;
- overleg met het middenveld mogelijk te maken;
- de organisatie van een ronde tafel met het Vlaamse middenveld toe te laten;
- individuele dienstverlening bij handelsbelemmeringen te organiseren;
- markttoegangsdossiers in te dienen en opvolgen van bij de Europese Commissie door het Meldpunt (die als “makelaar en bemiddelaar” optreedt);
- bestaande initiatieven aangaande markttoegang te bundelen en te integreren in een breder raamwerk met de middenveldorganisaties voor markttoegangsdossiers;
- te monitoren en te synthetiseren via de databank handelsbelangen;
- markttoegangsdossiers te stofferen van bij het Meldpunt door de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers (VLEV's), en deelname van deze VLEV's aan de MATs in extracommunautaire landen.

A photograph of several European Union flags flying in front of a modern building with a glass and metal facade. The flags are blue with yellow stars. The building's facade is composed of a grid of windows and metal frames. The word "BESLISSING" is overlaid in a white box with black text.

BESLISSING

4 BESLISSING

De Vlaamse Regering:

1. neemt deze beslissing

- 1.1. in het ruimer kader van het beleid inzake de Europese Unie en erkent in dit licht het strategisch belang van het Gemeenschappelijk handels- en investeringsbeleid;
- 1.2. als een aanvulling op de ondersteuning van de Vlaamse bedrijven in hun internationalisering, zoals vastgesteld tijdens de Flanders International Economic Summit;

2. erkent de nieuwe ontwikkelingen in het Gemeenschappelijk Handels- en Investeringsbeleid van de Europese Unie, en

- 2.1. beschouwt het Gemeenschappelijk Handels- en Investeringsbeleid van de Europese Unie als een belangrijke hefboom voor economische groei en duurzame ontwikkeling;
- 2.2. hecht groot belang aan succesvolle vrijhandelsonderhandelingen binnen het multilaterale kader van de Wereldhandelsorganisatie, waarbij ontwikkelingsdoelstellingen een centrale rol spelen en nieuwe onderwerpen dienen onderhandeld te worden;
- 2.3. benadrukt het strategische belang van vrijhandels- en/of investeringsakkoorden waarbij prioriteit gegeven wordt aan akkoorden met landen die handel drijven op basis van gedeelde waarden, standaarden en normen, maar zonder andere onderhandelingen te verwaarlozen;
- 2.4. wenst nauwere samenwerking tot stand te brengen ter bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen;

3. neemt kennis van deze nota en bepaalt in het licht van het Gemeenschappelijk Handels- en Investeringsbeleid de Vlaamse belangen, doelstellingen en beleidsinstrumenten, zoals beschreven in de bovenstaande punten van deze nota;

4. steunt inspanningen om markttoegang voor landbouwgoederen te verbeteren en landbouwsubsidies af te bouwen, met respect voor de geleverde inspanningen van de landbouwsector binnen de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid;

5. stelt zich verbeterde markttoegang voor industriële goederen, energie, grondstoffen en andere hulpbronnen tot doel, met specifieke aandacht voor de noden van KMO's;

6. hecht belang aan het succesvol afsluiten van onderhandelingen betreffende diensten waarbij:

- 6.1. specifieke aandacht gaat naar de liberalisering van financiële diensten, bouw- en baggerdiensten, maritieme diensten, professionele diensten, ingenieursdiensten, distributie, transport en logistieke diensten, milieudiensten zoals afvalbeheer, klimaatmitigatie en/of -adaptatie en bodemonderzoek en -sanering alsook telecomdiensten, toerisme en recreatie waarbij voldoende controlemogelijkheden behouden worden inzake het tijdelijke verkeer van werknemers in het kader van dienstencontracten;
- 6.2. audiovisuele diensten, culturele diensten, onderwijsdiensten, en gezondheids- en welzijnsdiensten als gevoelige dienstensectoren worden beschouwd en hierdoor gepaste bescherming verdienen zonder dat deze a priori uit bilaterale vrijhandelsonderhandelingen uitgesloten worden;

7. oordeelt dat het wegwerken van zogenoemde “digitale” belemmeringen en het sluiten van overeenkomsten ter bevordering van de grensoverschrijdende gegevensstromen belangrijk is evenwel zonder de bescherming van de persoonsgegevens en de privacy van burgers te raken;
8. stelt met betrekking tot het Gemeenschappelijk Handels- en Investeringsbeleid van de EU volgende prioriteiten voorop:
 - 8.1. het verwijderen van handelsbarrières, zoals sanitaire en fytosanitaire regels, technische en andere niet-tarifaire handelsbarrières;
 - 8.2. de vereenvoudiging van het handelsverkeer door nauwere samenwerking van douaneautoriteiten en de vereenvoudiging en verduidelijking van oorsprongsregels;
 - 8.3. het verwijderen van investeringsbarrières alsook de bescherming van investeringen ‘an sich’ op basis van vernieuwde investeringsbeschermingsmechanismen die tevens het gebruiksgemak voor KMO’s bevorderen en waarbij handelsakkoorden behandeld worden als een exclusieve bevoegdheid van de EU, terwijl investeringsbescherming een gemengde bevoegdheid is. Investeringsbeschermingsverdragen dienen bijgevolg goedgekeurd te worden door de EU en de lidstaten en de toepassing ervan kan beperkt worden tot die lid- en deelstaten die het investeringsbeschermingsverdrag goedkeuren;
 - 8.4. het opentrekken van de markt voor overheidsopdrachten in derde landen, met specifieke aandacht voor KMO’s;
 - 8.5. de bescherming van intellectuele eigendomsrechten;
 - 8.6. respect voor het subsidiariteitsprincipe voor wat betreft handelspromotie;
9. is van mening dat, rekening houdend met het stijgend belang van Vlaamse verankering in de mondiale waardenketens, de modernisering van handelsverdedigingsmechanismen noodzakelijk is en de toepassingsmethoden voor het opleggen vrijwaringsmaatregelen dienen aangescherpt te worden;
10. beslist dat de Werkgroep EU-handelsbeleid, bij aannahme van deze nota, wordt gedoopt tot Werkgroep EU Handels- en Investeringsbeschermingsbeleid (WEHIB) om het bredere toepassingsveld te reflecteren en gelast het Departement internationaal Vlaanderen met de voorbereiding en bespreking van beleidsvoorstellen en het vertolken van het standpunt van de Vlaamse Regering in externe overlegfora;
11. belast de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, de beslissingspunten 1 tot 10 mee te delen aan de Europese Commissaris voor Handel, de federale minister van Buitenlandse Zaken en de bevoegde Gewest- en Gemeenschapsministers.

Brussel, 25 november 2016

